Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Dnia 17 grudnia 1934 r. 1188.-

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział.	Str.
1. Zbliżenie polsko-niemieckie w ujęciu "Vairasa".-	I.	1.
Kronika.		
2. Zjazd studentów krajów bałtyckich.-	"	"
3. Podróż szefa Sztabu Głównego do Łotwy.-	"	"
4. Wizyty dyplomatów obcych u min.Lozoraitisa.-	"	"
5. Radjowa propaganda niemiecka z Królewca.-	"	"
6. Sprawa przymierza prasowego między krajami bałtyckiemi a Małą Ententą.-	"	"
7. Demonstracja niemiecka przeciwko Litwie w Królewcu.-	"	2.
8. Dokoła litewsko-łotewskich rokowań handlowych.-	"	"
9. Pogłoski o tranzycie litewskim.-	"	"
III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.		
Kronika.		
10. Zmiany personalne w urzędach litewskich.-	III.	"
11. Sprawozdanie min.Lozoraitisa z konferencji w Tallinie.-	"	"
12. Kandydatura arcybiskupa litewskiego na kardynała.-	"	"
13. Dokoła wydawania nowych paszportów.-	"	"
14. Książeczki dla ludzi pracy.-	"	3.
15. Reorganizacja muzeum m.Kowna.-	"	"
IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.		
Kronika.		
16. 25-lecie stowarzyszenia pracownic i sług polskich.-	IV.	"
VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.		
17. Prasa litewska o procesie hitlerowców kłajpedzkich.	VII.	"
Kronika.		
18. Proces hitlerowców kłajpedzkich.-	"	5.
19. Sprawa radjostacji litewskiej w Kłajpedzie.-	"	"
20. Publiczne oświadczenie frakcji litewskiej Sejmiku kłajpedzkiego w sprawie prac Sejmiku.-	"	"
21. Antylitewska kampanja prasowa Niemiec.-	"	"
22. Antypaństwowe przemówienie sekretarza Sejmiku.-	"	"

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Z b l i ż e n i e p o l s k o - n i e m i e c k i e w u j ę c i u "V a i r a s a" ."Vairas" z XII.1934 r. Streszczenie:

Zbliżenie polsko-niemieckie powinno szczególnie Litwę interesować, gdyż dotyczy jej żywotnych interesów. Mimo, że oficjalne porozumienie polsko-niemieckie nie zawiera dalekoidących tajnych klauzul, ze zbliżenia tego są wysuwane wnioski charakterystyczne dla aspiracyj tych narodów. Tak np. ostatnio w miesięczniku "Volk und Reich" ukazał się artykuł niejakiego Sturma o analogjach między narodami polskim i niemieckim. Sturm utrzymuje, że sprawa litewska jest obecnie najważniejszem zagadnieniem politycznem Polski, która zagarnęłaby Litwę w razie wojny rosyjsko-japońskiej. Łotwa i Estonja popadłyby wówczas również pod wpływ Polski, Niemcy zaś nie otrzymałyby od niej Kraju Kłajpedzkiego, a Prusy Wschodnie byłyby przez Polskę zdławione. O wojnie z Polską Sturm nie myśli ze względu na rasę i na to, iż wojna nie dałaby żadnej stronie zwycięstwa, a wyniszczyłaby tylko oba narody i położyła kres istnieniu rasy nordyckiej. Wniosek więc stąd: oba narody winne iść razem na podbój Nadbałtyki. Warunkiem zgodnego pożycia Niemiec i Polski jest wspólne zagarnięcie krajów bałtyckich. Polska albo będzie szła z Rzeszą ręka w rękę we wszystkich kwestjach wschodnich, albo będzie zmuszona zrezygnować z Nadbałtyki. Lecz zwlekać nie należy. Któż bowiem zdoła przeszkodzić, gdy wielcy wodzowie narodów - Piłsudski i Hitler - zawrą porozumienie? Czemuż nie mają oba te narody zdobyć sobie przestrzeni na Wschodzie?

"Vairas" dodaje od siebie, że w praktyce plany takie zakończyłyby się dla Polski fatalnie, gdyż Niemcy zdławiłyby ją po osiągnięciu swych celów. "Vairas" podkreśla, że Litwa winna czuwać, by nie być zaskoczoną znienacka. W stosunku do Niemiec bowiem Litwa ma dziś nietylko sprawę kłajpedzką, lecz również kwestję swego istnienia. Sprawa przyjaźni polsko-niemieckiej i jej możliwych następstw jest dla Litwy kwestją życia i śmierci.-

K r o n i k a .

Z j a z d s t u d e n t ó w k r a j ó w b a ł t y c k i c h . Prasa kowieńska /z 13.XII.1934/:Zarząd centralny związku studentów krajów bałtyckich postanowił zwołać w Kownie na wiosnę 1935 r. kolejny zjazd akademików.

Zjazd ma być wyznaczony w tym czasie, gdy będzie obradowała w Kownie konferencja ministrów spraw zagr. krajów bałtyckich.

P o d r ó ż s z e f a S z t a b u G ł ó w n e g o d o Ł o t w y . Prasa kowieńska /z 15.XII.1934/:W tych dniach udał się do Łotwy z oficjalną wizytą szef Sztabu Lit. płk.Rasztikis. Podczas pobytu w Rydze złożył on szereg wizyt, poczem powrócić ma w dniach najbliższych do Kowna.-Płk.Rasztikisa podejmowano w Łotwie bardzo serdecznie.-

W i z y t y d y p l o m a t ó w o b c y c h u m i n . L o z o r a i t i s a .Prasa kowieńska /z 14.XII.1934/:14 grudnia minister Spr.Zagr. St.Lozoraitis przyjął sowieckiego chargé d'affaires w Kownie p.Kofmana.

Tego samego dnia przyjął minister również posła łotewskiego w Litwie p.L.Seję.-

R a d j o w a p r o p a g a n d a n i e m i e c k a z K r ó l e w c a .Prasa kowieńska /z 15.XII.1934/:Elta donosi z Berlina, że "Kreuzztg." otwarcie w swych "listach z Prus Wschodnich" oświadcza, iż rozgłośni królewieckiej ostatecznie powierzono obecnie "szczególną misję".

Rozgłośnia pracuje dla Prus Wschodnich, Pomorza, Gdańska,Kraju Kłajpedzkiego, Polski i państw bałtyckich. Zgodnie z temi zagadnieniami musi być opracowany jej program. Musi ona przemawiać dla "przestrzeni Nadbałtyki", stosując się do "rodaków obywateli państw obcych". Rozgłośnia królewiecka musi być "czysto polityczną radjostacją".-

S p r a w a p r z y m i e r z a p r a s o w e g o m i ę d z y k r a j a m i b a ł t y c k i e m i a M a ł ą E n t e n t ą . Prasa kowieńska /z 14.XII.1934/:Dnia 12 grudnia odbyło się posiedzenie zarządu Związku Dziennikarzy, na którem uchwalono zlecić lit.komitetowi narodowemu bałtyckiej Ententy Prasowej ustalenie daty i programu zwoływanej jeszcze w r.b. konferencji Ententy. Komitetowi zlecono również rozpatrzenie projektu utworzenia przymierza prasowego Nadbałtyki i Małej Ententy.-

Demonstracja niemiecka przeciwko Litwie w Królewcu .Prasa kowieńska /z 15.XII.1934/: Z Berlina donoszą, że związek zamieszkałych zagranicą Niemców "Volksbund" urządził w Królewcu "wielką demonstrację protestu przeciwko litewskim zarządzeniom gwałtu w Kraju Kłajpedzkim". Na zebraniu byli obecni wiceprezydent Prus Wschodnich dr.Behtke i zastępca szefa narodowych socjalistów w Prusach Frossherr.

Przemówienie wygłosił prezes związku zamieszkałych zagranicą Niemców i przywódca Związku Wschodu niemieckiego dr.Oberlaender. Mówca oświadczył m.in.,co następuje:"Mamy dowód, że Litwa w 1923 r. bezprawnie przyłączyła Kraj Kłajpedzki". "Jedynie Dyrektorjat Boettchera i Schreibera były legalne. Zarządzenia wszystkich innych dyrektorjatów sprzeciwiają się ustawom i przeto nie mają mocy"."Kłajpedzianie muszą wiedzieć, że cały naród niemiecki ich popiera". Urzędników Kraju Kłajpedzkiego nazwał mówca "ohydnymi renegatami".-

Dokoła litewsko-łotewskich rokowań handlowych .Prasa kowieńska /z 15.XII.1934/:Elta donosi z Rygi, że litewsko-łotewskie rokowania handlowe prowadzone są bardzo intensywnie. 13 grudnia odbyło się posiedzenie plenarne obu delegacyj, poczem członkowie delegacyj rokowali z ministrem Skarbu Ekisem i generalnym sekretarzem łot.M.S.Z. Muntersem.

14 grudnia odbyło się drugie posiedzenie plenarne delegacyj.-

Pogłoski o tranzycie litewskim.."Sekmadienis" Nr.50 /XII.1934/:W prasie polskiej ukazała się sensacyjna wiadomość jakoby rząd polski opracowuje przepisy w sprawie tranzytu towarów litewskich przez Polskę. Jak słychać, po opracowaniu tych przepisów rząd polski prześle je rządowi litewskiemu.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Zmiany personalne w urzędach litewskich. Prasa kowieńska /z 13.XII.1934/:Od dn.1 stycznia 1935 r. zostaje zniesiona izba wiceprokuratora w Telszach. Wiceprokurator p.Petkieviczius zostaje przeniesiony do Szawel.

Obrany burmistrzem m.Pren dr.Naglus zrzekł się swego stanowiska i od początku przyszłego roku zostaje zamianowany jezioroskim lekarzem powiatowym.-

Wiceprokurator marjampolskiego Sądu Okręgowego Józef Steponaitis został przeniesiony na takież stanowisko do Poniewieża. Wiceprokurator poniewieskiego Sądu Okręgowego Paweł Kubilus został przeniesiony na takież stanowisko do Marjampola. Kandydat przy szawelskim Sądzie Okręgowym Kazimierz Łaszas został zamianowany taurogowskim sędzią rejonowym, trocki sędzia rejonowy Antoni Laucevicius - sędzią śledczym rejonu kurszańskiego, kandydat przy kowieńskim Sądzie Okręgowym Jan Januszka - sędzią rejonowym w Trokach,sędzia śledczy rejonu uciańskiego Jan Sławenas - sędzią rejonowym możejkowskim, wiceprokurator szawelskiego Sądu Okręgowego A.Ambraziekus sędzią śledczym w Ucianie, sędzia śledczy drugiego wiłkomierskiego rejonu Witold Bułota - wiceprokuratorem szawelskiego Sądu Okręgowego.

Dotychczasowy kierownik rozgłośni kowieńskiej inż.Gaigalis został zamianowany rewizorem zarządu Poczt, zaś dotychczasowy jego pomocnik inż.Stankieviczius od 15 grudnia objął funkcje kierownika stacji nadawczej.

13 grudnia minister Spraw Wewn. zamianował burmistrzem m. Jurborga p.E.Misiewicza. Uprzednio p.Misiewicz pełnił obowiązki burmistrza m.Płungian.-

Sprawozdanie min. Lozoraitisa z konferencji w Tallinie .Prasa kowieńska /z 15.XII. 1934/:Minister S.Zagr. Lozoraitis złożył Gabinetowi Ministrów sprawozdanie z konferencji w Tallinie i swej wizyty w Helsinki.-

Kandydatura arcybiskupa litewskiego na kardynała .Prasa kowieńska /z 15.XII.1934/:Jak podają pisma z Rzymu, Papież zamierza na zwoływanym dn.17 grudnia konsystorzu zamianować część kardynałów na 17 wakujących miejsc.

M.in., jako kandydaci wymieniani są jeden arcybiskup litewski i jeden polski.-

Dokoła wydawania nowych paszportów. "Sekmadienis" Nr.50 /XII.1934/:M-stwo Spr.Wewn. rozpoczęło już rozsyłanie naczelnikom powiatów nowych blankietów paszportowych. Jak słychać, nowe paszporty zacznie się wydawać na wiosnę 1935 r.-

Książeczki dla ludzi pracy."Sekmadienis" 50. /XII.1934/:Jak słychać, ustawę o wynajmie robotników zamierza się rozszerzyć w tym kierunku, by książeczki pracy były wydawane wszystkim ludziom pracy, t. zn. nietylko robotnikom, lecz również służącym i wogóle tym, którzy są wynajmowani do jakiejkolwiek pracy.-

Reorganizacja muzeum m.Kowna."Liet.Aidas" Nr.284 /XII.1934/:W związku z przewidzianem przeniesieniem muzeum m.Kowna do nowego gmachu, muzeum ulega reorganizacji. Mianowicie szereg eksponatów ma być przekazanych innym instytucjom muzealnym.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

Kronika.

25-lecie stowarzyszenia pracownic i sług polskich."Dzień Kow." Nr.284 /XII.1934/:W tych dniach odbył się obchód 25-lecia polskiego stowarzyszenia pracownic i sług p.w.Opieki Matki Boskiej w Kownie.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Prasa litewska o procesie hitlerowców kłajpedzkkich.

"Liet.Aidas" Nr.284 z 13.XII.1934 r. Art.p.t."W przededniu wielkiej sprawy". Streszczenie:

14 grudnia rozpoczyna Sąd Wojskowy rozważanie sprawy dr.Neumanna, pastora Sassa i innych. Jest to największa sprawa w litewskiej praktyce sądowej. Oskarżeni przygotowywali zamach na nietykalność terytorjum litewskiego i szykowali się przy pomocy zbrojnego powstania oderwać obszar Kłajpedy od Litwy. Na ławie oskarżonych zasiada w rzeczywistości nietylko 126 kłajpedzian. Za kulisami są bowiem inne czynniki, wywołujące największe zainteresowanie opinji świata i nasuwające analogję z wypadkami w Austrji i gdzieindziej. Zrozumiałą jest rzeczą, że sąd nie będzie się mógł ograniczyć jedynie do wyjaśnienia występnej akcji oskarżonych osób, lecz będzie się starać wyjaśnić również stronę zakulisową.

Proces jest bezpośrednim wynikiem zgubnej roboty wykonywanej przez pewne warstwy na obszarze Kłajpedy, zachęcane i wspierane przez państwo obce. Nie należy zapominać, że od pierwszej chwili przyłączenia Kłajpedy do Litwy powstały zarówno w Kłajpedzie, jak też w Niemczech organizacje, które systematycznie pracowały przeciwko wytworzonej sytuacji. W Niemczech powstał Memellandbund, który wytknął sobie za zadanie propagowanie w narodzie niemieckim myśli, iż obszar Kłajpedy znowu musi przypaść Niemcom. Organizacja ta rozwinęła swą działalność na terenie całych Niemiec. Jej organ "Das Memelland" systematycznie podburzał przeciwko nietykalności terytorjum litewskiego. Na wiecach Memellandbundu przy udziale odpowiedzialnych osób z rządu niemieckiego szargano miano Litwy i agitowano przeciwko Państwu Litewskiemu. Rząd niemiecki wszystko to tolerował.

Jeszcze latem 1924 r. wykryto w Kłajpedzie tajną organizację, która wyznaczyła nawet dzień zbrojnego powstania, pragnąc oderwać obszar Kłajpedy od Litwy. Organizacja ta otrzymała broń, porozumiała się z pokrewnemi organizacjami obcego państwa, wyłoniła komitet powstańczy, wyznaczyła głównego wodza. Jednak niebezpieczny ten plan został zburzony.

Przez szereg lat starali się Niemcy wszelkiemi sposobami,nie licząc się z postanowieniami prawa i nie krępując się środkami, utrzymać na obszarze Kłajpedy niemieckie pozycje. Dyrektorjaty niemieckie mianowały na wszystkie rządowe stanowiska zaufanych sobie ludzi , na których nakładano obowiązek pracy na rzecz niemieckości i obcego państwa. Nielojalność dla Państwa Litewskiego podniecano i opłacano /bezprocentowe pożyczki/. Administracja, szkolnictwo,sądownictwo, Kościół i inne instytucje trafiły w ręce nielojalnych dla państwa germanizatorów. Pisma wydawane w kraju za obce pieniądze systematycznie podtrzymywały opozycyjne nastroje względem Państwa Litewskiego. Większość ludności Kłajpedy - Litwini byli w różnoraki sposób prześladowani i krzywdzeni. Władze autonomiczne,znajdując się wyłącznie niemal w rękach germanizatorów, starały się rozszerzyć swe kompetencje, nie licząc się z działającemi ustawami. Pragnęły one stworzyć swojego rodzaju Freistaat. Jednocześnie odbywało się najintensywniejsze przekupywanie ludności. Sprawa Boettchera i jej kulisy są dostatecznie znane, by mówić o tem szerzej.

Dojście do władzy hitlerowców w Niemczech dało impuls wszystkim nielojalnym żywiołom w Kłajpedzie do tem intensywniejszej roboty. Powstały w Kłajpedzie dwie organizacje: Christlich-Sozialistische Arbeitsgemeinschaft i Sozialistische Volksgemeinschaft pod wodzą pastora Sassa i dr.Neumanna. Ostatecznym celem tych organizacyj było oderwanie obszaru Kłajpedy od Litwy. Ówczesny Dyrektorjat kłajpedzki nietylko tolerował tę antypaństwową robotę, lecz nawet do niej zachęcał, wytwarzając dogodne warunki jej rozwoju. Gdyby nie stanowcza ingerencja rządu i organów sądowych, partje Neumanna i Sassa próbowałyby wykonać swój cel i wywołać powstanie przeciwko legalnej władzy.

Po przeprowadzeniu rewizyj i aresztów w ręce władz litewskich trafiło wiele kompromitującego materjału. Znaleziono wiele broni.

Z chwilą wmieszania się rządu litewskiego do działalności hitlerowców kłajpedzkich rozpoczęły się w ich łonie wzajemne posądzenia o niedość zamaskowaną konspirację. W takiej atmosferze doszło do aktów terorystycznych. Mianowicie zamordowano urzędnika sądu kłajpedzkiego Jesutisa i usiłowano zamordować mieszkańca wsi Grabupie Loopsa. Te akty teroru należały do programu partyj narodowo-socjalistycznych w Kłajpedzie.

Litewskie organy sądowe posiadają niezbite dowody, iż działalność partyj Neumanna i Sassa była niebezpieczną i zdradziecką robotą. Winni niewątpliwie doczekają zasłużonej kary.-

"Rytas" Nr.285 z 14.XII.1934 r. Art.p.t."Rozpoczęcie sprawy kłajpedzkich hitlerowców". Streszczenie:

14 grudnia Sąd Wojskowy rozpoczyna rozważanie sprawy Neumanna, Sassa i innych, oskarżonych o zdradę Państwa. Jest to jedna z największych spraw politycznych, jakie kiedykolwiek miały w świecie miejsce.

Wyniki śledztwa wykazały, że rząd niemiecki od chwili przyłączenia Kłajpedy do Litwy wszelkiemi legalnemi i nielegalnemi środkami, często sprzecznemi z zasadami prawa międzynarodowego, starał się na obszarze Kłajpedy podtrzymać niemieckość i nielojalność względem Państwa Litewskiego. Do celu swego dążyły Niemcy: 1/za pośrednictwem niemieckich organizacyj kredytowych w Kłajpedzie, które wydawały pożyczki odpowiednio do przynależności do partyj narodowo-socjalistycznych; 2/za pośrednictwem t-stwa skupu bydła, płacącego wyższe ceny rolnikom, którzy się zapisali do partji Neumanna; 3/za pośrednictwem urzędników kłajpedzkich instytucyj autonomicznych, którym wypłacano co miesiąc odpowiednie dodatki do płac normalnych; 4/przy pomocy różnych ulg, stosowanych względem Kłajpedy, a mających wyraźny charakter agitacyjny /np.zakaz importu mięsa, pochodzącego z Litwy oraz brak tego zakazu w stosunku do mięsa pochodzącego z Kłajpedy/; 5/za pośrednictwem prasy niemieckiej w Kłajpedzie, utrzymywanej za pieniądze niemieckie, jak również za pośrednictwem propagandy, prowadzonej przez Memellandbund w Niemczech i t.d.

Skonstatować należy, że Dyrektorjat dr.Schreibera w dużym stopniu przyczynił się do realizacji tych celów państwa sąsiedniego. Utrzymywał on wyłącznie niemieckie kadry prawników, nauczycieli i urzędników. Po upływie 10-ciu lat od chwili przyłączenia Kłajpedy do Litwy większość litewska nie mogła się porozumieć z urzędnikami kłajpedzkimi po litewsku. Większość ta zmuszana była do posyłania swych dzieci do szkół niemieckich. Za czasów Dyrektorjatu Schreibera szkoły kłajpedzkie stały się ośrodkami narodowego socjalizmu. To samo się działo w kłajpedzkich urzędach, w policji autonomicznej i kłajpedzkiem sądownictwie.

Dzisiaj Sąd Wojskowy podejmuje rozważanie tej sprawy zdrajców Litwy. Należy się spodziewać, że się wyjaśni wiele ciekawych rzeczy z zakulisowej działalności Trzeciej Rzeszy w Litwie.-

"Musų Rytojus" Nr.97 z 14.XII.1934 r. Art.p.t."Jak długo?" Streszczenie:

W Kłajpedzie pod przykrywką legalnych organizacyj niemieckich odbywało się przygotowanie do oderwania obszaru Kłajpedy od Litwy drogą puczu. Otrzymywano w tym kierunku instrukcje z zagranicy. Stamtąd też otrzymywano pieniądze. Z tego wszystkiego wynikła ogromna sprawa sądowa.

Wydawałoby się, że po takiej klęsce działalności hitlerowców w Kłajpedzie ustanie, przynajmniej na jakiś czas, niedopuszczalne wtrącanie się Niemiec do litewskich spraw wewnętrznych. Jednak tak nie jest. Prasa niemiecka, ulegająca niewątpliwie nakazom zgóry, wypisuje pod adresem Litwy artykuły, nie licząc się w nich z zasadami

grzeczności i etyki międzynarodowej. Niektóre pisma niemieckie zaczęły otwarcie podburzać do wojny z Litwą.

Obok prasy do wrogiej propagandy wyzyskuje się też niemieckie radjo. Ostatnio np. Radjo Niemieckie zachęcało członków Sejmiku kłajpedzkiego do wyrażenia votum nieufności nowemu Dyrektorjatowi Bruvelaitisa.

Nietylko Litwa jest zainteresowana we wprowadzeniu na obszarze Kłajpedy porządków, przewidzianych przez statut kłajpedzki. Zależy na tem również innym państwom, które konwencję kłajpedzką podpisały. Litwini powinni wyraźnie to zrozumieć i zwrócić na to uwagę całego świata. Jedynie w taki sposób da się położyć kres niedopuszczalnemu wtrącaniu się Niemiec do litewskich spraw wewnętrznych.-

K r o n i k a .

P r o c e s h i t l e r o w c ó w k ł a j p e d z k i c h ./XII. 1934/:14 i 15 grudnia w procesie Neumanna i Sassa odbywało się sprawdzanie personalij. Okazało się przytem, że wielu oskarżonych m.in. Neumann i Sass pochodzą z Niemiec, a nie z okręgu kłajpedzkiego. Ponieważ większość oskarżonych oświadczyła, że nie zna języka litewskiego, przeto badanie odbywa się za pośrednictwem tłumaczy przysięgłych. Wyraźnie widać było, że największą trudność przedstawia dla oskarżonych odpowiedź na pytanie dotyczące obywatelstwa. Niektórzy z nich, unikając stwierdzenia, że są obywatelami niemieckimi, nazywają się mieszkańcami Kraju Kłajpedzkiego.

Następnie przystąpiono do zaprzysiężenia świadków w liczbie ok.500.-

N i e d o j ś c i e d o s k u t k u n a d z w y c z a j n e j s e s j i S e j m i k u k ł a j p e d z k i e g o .Prasa kowieńska /z 14.XII.1934/:13 grudnia została zwołana nadzwyczajna sesja Sejmiku kłajpedzkiego. Na posiedzenie przybyło 16 posłów. Dla braku quorum zostało ono zamknięte. Był na niem obecny prezes Dyrektorjatu Bruvelaitis.

Gubernator kłajpedzki Navakas wygłosił przy tej okazji przemówienie, w którem dał przebieg wypadków, jakie miały miejsce od chwili zamknięcia ostatniej zwyczajnej sesji Sejmiku aktem 5 maja r.b.-

S p r a w a r a d j o s t a c j i l i t e w s k i e j w K ł a j p e d z i e ./XII.1934/:W Królewcu odbył się wiec zw.słuchaczy Radja w Prusach Wschodnich, na którym powzięto rezolucję protestującą przeciwko trwającemu od października przeszkadzaniu audycjom rozgłośni królewieckiej przez rozgłośnię litewską w porcie kłajpedzkim. Rezolucja domaga się skierowania sprawy na drogę międzynarodową, ponieważ zastrzeżenia poczynione władzom litewskim nie odniosły skutku.

P u b l i c z n e o ś w i a d c z e n i e f r a k c j i l i t e w s k i e j S e j m i k u k ł a j p . w s p r a w i e p r a c S e j m i k u . Prasa ryska /z 16.XII.1934/:Prezes frakcji litewskiej Sejmiku kłajpedzkiego Krzysztof Lekszas oświadczył w imieniu swej frakcji, że nie widzi ona potrzeby zasiadnia w Sejmiku z posłami z Landwirtschaftspartei, którzy robią obstrukcję i utrudniają pracę Sejmiku. Frakcja litewska Sejmiku weźmie udział w pracach sejmikowych z chwilą, gdy będą stworzone odpowiednie warunki dla produkcyjnej pracy. -

A n t y l i t e w s k a k a m p a n j a p r a s o w a N i e m i e c .Prasa kowieńska /z 14.XII.1934/:W związku z rozpoczynającym się procesem członków partji Neumanna i Sassa o zdradę stanu prasa niemiecka rozpoczęła nową kampanję przeciwko Litwie. Kampanja ta skierowana jest obecnie przeciw litewskim organom sądowym i w szczególności przeciw "uroczystemu" otwarciu procesu. Nowa kampanja prasy niemieckiej zostaje zapoczątkowana już dobrze znanemi w Kr.Kłajpedzkim zmyślonemi historjami i spaczeniami.

Przywódca kłajpedzian, obywatel Rzeszy Roehner Herpiner napisał w "Berliner Boersenztg." artykuł o "Gwałcie dokonanym na Kraju Kłajpedzkim". W artykule tym, jak się należało spodziewać z dotychczasowej praktyki prasy niemieckiej, sprawa o zdradę stanu oznaczona jest, jako sprawa przeciw niewinnej niemieckości Kraju Kłajpedzkiego.

"Deutsche Zeitung", które od Nowego Roku przestanie wychodzić, a narazie jest organem ministra Rolnictwa Darrè, kwalifikuje sprawę Neumanna i Sassa, jako "skandal sądowy", który powinien zwrócić uwagę mocarstw sygnatarjuszów i wszystkich organizacyj kulturalnych.-

A n t y p a ń s t w o w e p r z e m ó w i e n i e s e k r e t a r z a S e j m i k u .Prasa ryska /z 17.XII.1934/:Na ostatniem posiedzeniu Sejmiku po opuszczeniu sali posiedzeń przez osoby oficjalne, sekretarz Sejmiku Riechert wygłosił przemówienie, skierowane przeciwko gubernatorowi kłajp. i litewskiemu rządowi centralnemu.-